

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	12 Mehefin, 2017
Pwnc:	Ffordd Gyswllt Llangefni – Rhan 3. Adroddiad ar Orchymyn Prynu Gorfodol
Aelod(au) Portffolio:	
Pennaeth Gwasanaeth:	Dewi R Williams
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Huw Percy 01248 752530 hmpht@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Cyng. Nicola Roberts Cyng. Bob Parry Cyng. Dylan Rees

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau
<p>Bod y Cyngor yn gwneud Gorchymyn Prynu Gorfodol (GPG) o dan adran 239 Deddf Priffyrdd 1980 i gaffael tir sydd ei angen ar gyfer Rhan 3 o Gynllun Ffordd Gyswllt Llangefni a ddangosir ar y cynllun sydd wedi ei atodi.</p> <p>Dirprwyo awdurdod i'r Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) gymryd yr holl gamau angenrheidiol i sicrhau cadarnhau'r GPG.</p> <p>Nid yw'r rhwydwaith priffyrdd yng nghanol tref Llangefni yn addas ar gyfer llif traffig modern. Rhaid i bob traffig o'r A55 deithio drwy ganol y dref ac o dan bont isel i gael mynediad i'r B5109, B5111 neu'r B5110.</p> <p>Erbyn hyn mae Stad Ddiwydiannol Llangefni yn Barc Busnes ac mae wedi cael statws Parth Menter (un o ddim ond 8 safle o'r fath yng Nghymru). Mae'r isadeiledd priffyrdd annigonol a chysylltiadau gwael i'r A55 yn cael effaith andwyol ar y gallu i ddatblygu ac ehangu'r Parth Menter.</p> <p>Mae posibilrwydd o hyd at 9,000 o swyddi yn Ynys Môn yn sgil Wylfa Newydd, gyda 850 o swyddi parhaol. Mae'n rhaid hyfforddi'r boblogaeth leol, a phobl ifanc yn arbennig, fel y gallant fanteisio ar y cyfleoedd cyflogaeth ac i leihau mudo o Ynys Môn. Mae gan Goleg Llandrillo Menai gynllun datblygu 3-Cham i fod yn Ganolfan Ragoriaeth ar gyfer Hyfforddiant Peirianeg yn Llangefni a fydd yn hyfforddi pobl i weithio yn y sector ynni a byddai modd cynnal yr holl weithgareddau cynefino yn y coleg. Nid yw'r isadeiledd priffyrdd rhwng y coleg a'r A55 yn ddigonol ac ni all y coleg ddatblygu heb ffordd gyswllt newydd.</p>

Yn 2013, cynhaliwyd adolygiad o'r materion trafndiaeth a oedd yn cyfyngu ar y Parth Menter ('Astudiaeth Trafnidiaeth Parth Menter Ynys Môn'). Mae'r adroddiad hwn yn nodi canlyniadau arfarniad lefel uchel o'r isadeiledd trafndiaeth cyfredol yn Ynys Môn mewn perthynas â chyfres o gyfleoedd datblygu arfaethedig sy'n deillio o Barth Menter Môn (PMM). Un o argymhellion yr astudiaeth oedd bod angen ffordd gyswllt i gysylltu Parth Menter Llangefni i'r A55. Bydd hyn yn gwella mynediad i safleoedd Parth Menter hollbwysig a chysylltiadau â ffordd ddeuol yr A55 (Ffordd Ewro E22), a allai yn ei dro arwain at ddatblygu campws Coleg Menai (Grŵp Llandrillo-Menai) ymhellach. Bydd y cynllun hefyd yn lleddfu tagfeydd yng nghanol tref Llangefni, hwyluso datblygiadau manwerthu a chyflogaeth yn yr ardaloedd hyn a gwella'r amodau ar gyfer dulliau teithio cynaliadwy. Byddai hefyd yn cefnogi datblygiad Llangefni mewn cyd-destun ehangach trwy leihau'r effaith ar drafndiaeth sy'n gysylltiedig â thwf lleol. Byddai hefyd yn sicrhau y byddai modd diogelu datblygiad safle Grŵp Llandrillo-Menai i'r dyfodol yn hytrach na bod y cyfyngiadau priffyrdd cyfredol yn amharu ar y gallu i wneud hynny. Mae hon yn ystyriaeth bwysig iawn.

Byddai'r twf a ragwelir yn y lefelau traffig yn golygu y byddai'r isadeiledd priffyrdd cyfredol wedi cyrraedd ei gapasiti llawn mewn rhai rhannau o'r rhwydwaith yn Llangefni. Heb ffordd gyswllt byddai twf economaidd yn gyfyngedig oherwydd y rhwydwaith priffyrdd. Byddai Ffordd Gyswllt yn caniatáu i Grŵp Llandrillo-Menai ehangu eu cyfleusterau addysg yn unol â'r prif gynllun a luniwyd ar gyfer eu safle yn Llangefni. Mae Grŵp Llandrillo-Menai wedi bod yn trafod gyda Pŵer Niwclear Horizon ers tro ynglŷn â chydleoli eu hyfforddiant arbenigol o fewn yr Academi Beirianeg newydd, a disgwylir i'r datblygiad hwn yn unig fod yn fwy na £10m.

Mae prosiect Ffordd Gyswllt Llangefni yn cynnwys adeiladu 2.5km o ffordd gyswllt newydd i'r de-ddwyrain o Llangefni ac mae'r cynllun wedi ei rannu'n bedair rhan. Mae'r ffordd gyswllt yn cysylltu cyffordd yr A5114 (PM6) yn llyfn trwy Barc Busnes Bryn Cefni (PM5) i safle Grŵp Llandrillo-Menai. Mae'n darparu gwell mynediad i Gampws Grŵp Llandrillo-Menai ar gyfer Addysg Bellach a safleoedd Parth Menter Môn yn Llangefni. Byddai'r cynllun arfaethedig hefyd yn agor i fyny lleiniau sylweddol o dir ar gyfer defnydd cyflogaeth yn y dyfodol.

Cafwyd caniatâd cynllunio ar gyfer Rhannau 1,2 a 4 yn ogystal â chaniatâd cynllunio amlinellol ar gyfer Rhan 3 ar 18/12/2015. Cafwyd caniatâd cynllunio llawn ar gyfer Rhan 3 ar 03/02/2017.

Agorwyd rhannau 1 a 2 Ffordd Gyswllt Llangefni ar 13/03/2017. Rhaglennwyd y bydd gwaith ar Ran 4 yn dechrau ym mis Mehefin 2017 i'w gwblhau erbyn diwedd mis Rhagfyr 2017. Rhaglennwyd y bydd gwaith paratoadol yn dechrau ar Ran 3 ym mis Hydref 2017 i'w gwblhau cyn dechrau ar y prif waith adeiladu ar gyfer Rhan 3 ym mis Ebrill 2018. Rhaglennwyd y bydd y cynllun cyfan wedi ei gwblhau erbyn Mawrth 2019.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Mae'r tir ar werth ac mae'r Cyngor wedi bod mewn trafodaethau gyda pherchennog y tir ers dros 2 flynedd. Cytunwyd y telerau ond nid ydym wedi gallu cwblhau'r pryniant oherwydd anghydfod rhwng cyfarwyddwyr y cwmni. Er mwyn symud ymlaen mae angen awdurdod ffurfiol ar gyfer GPG ac ystyrir y gallai bygwth GPG fod yn ddigon i gael y tirlfeddianwyr i gytuno.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith adeiladu Ffordd Gyswllt Llangefni ar 15/05/2015. Er mwyn symud ymlaen gyda Gorchymyn Prynu Gorfodol ystyrir bod angen cyflwyno adroddiad manylach a diweddarach i'w gymeradwyo

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Mae'r gwaith o ddatblygu, dylunio ac adeiladu Rhannau 1,2 a 4 o Ffordd Gyswllt Llangefni wedi ei ariannu i raddau helaeth hyd yma gan Lywodraeth Cymru trwy ei Chronfa Cludiant Lleol (CCLL).

Mae'r Awdurdod wedi darparu arian cyfatebol ar gyfer tua 10% o'r gost a chafwyd cyfraniadau arian cyfatebol pellach gan Goleg Llandrillo-Menai a'r Gronfa Digomisiynu Niwclear.

Cafwyd cyllid i brynu tir ar gyfer Rhan 3 eisoes gan Lywodraeth Cymru.

Mae dyraniad ar gyfer gwaith adeiladu paratoadol ar Ran 3 yn 2017/18 wedi ei gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru ac mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi cymeradwyo cyfraniad arian cyfatebol.

Cyflwynwyd cais i Lywodraeth Cymru am arian o'r Gronfa Cludiant Lleol i gwblhau'r gwaith adeiladau yn 2018/19 ac mae Llywodraeth Cymru wedi cefnogi'r cynllun hyd yn hyn ac yn gefnogol o Ran 3.

Os na cheir cyllid gan Lywodraeth Cymru o'r Gronfa Cludiant Lleol ar gyfer y gwaith sy'n weddill ar Ran 3, yna ni chwblheir y rhan honno o Ffordd Gyswllt Llangefni a byddai gan hynny oblygiadau sylweddol ar ddatblygu safle Coleg Menai-Pencraig fel canolfan ragoriaeth ar gyfer hyfforddi i baratoi am Wylfa Newydd .

Mae Llywodraeth Cymru wedi ariannu'r rhan fwyaf o'r gwaith priffyrdd hyd yma trwy grant o'r Gronfa Cludiant Lleol bob blwyddyn a byddai datrys y materion tir yn gynnar yn rhoi'r Awdurdod mewn gwell sefyllfa i gyflymu'r rhaglen adeiladu ac i fanteisio i'r eithaf ar unrhyw danwariant cenedlaethol yn y gronfa cludiant Lleol.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	Diwygiwyd yr adroddiadau i gynnwys y sylwadau.
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Mae'r Adran Briffyrdd wedi cydgysylltu'n glos ag Adran Gyllid y Cyngor i baratoi'r ceisiadau am arian o'r Gronfa Cludiant Lleol a gwerthfawrogir yn fawr yr arweiniad a gafwyd.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Dim sylwadau wedi ei dderbyn.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)	
1	Economaidd
2	Gwrthdodi
3	Trosedd ac Anhrefn
4	Amgylcheddol
5	Cydraddoldebau
6	Cytundebau Canlyniad
7	Arall

F - Atodiadau:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gosodiad y Cynllun 2. Dyraniadau Cyllid Grant

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

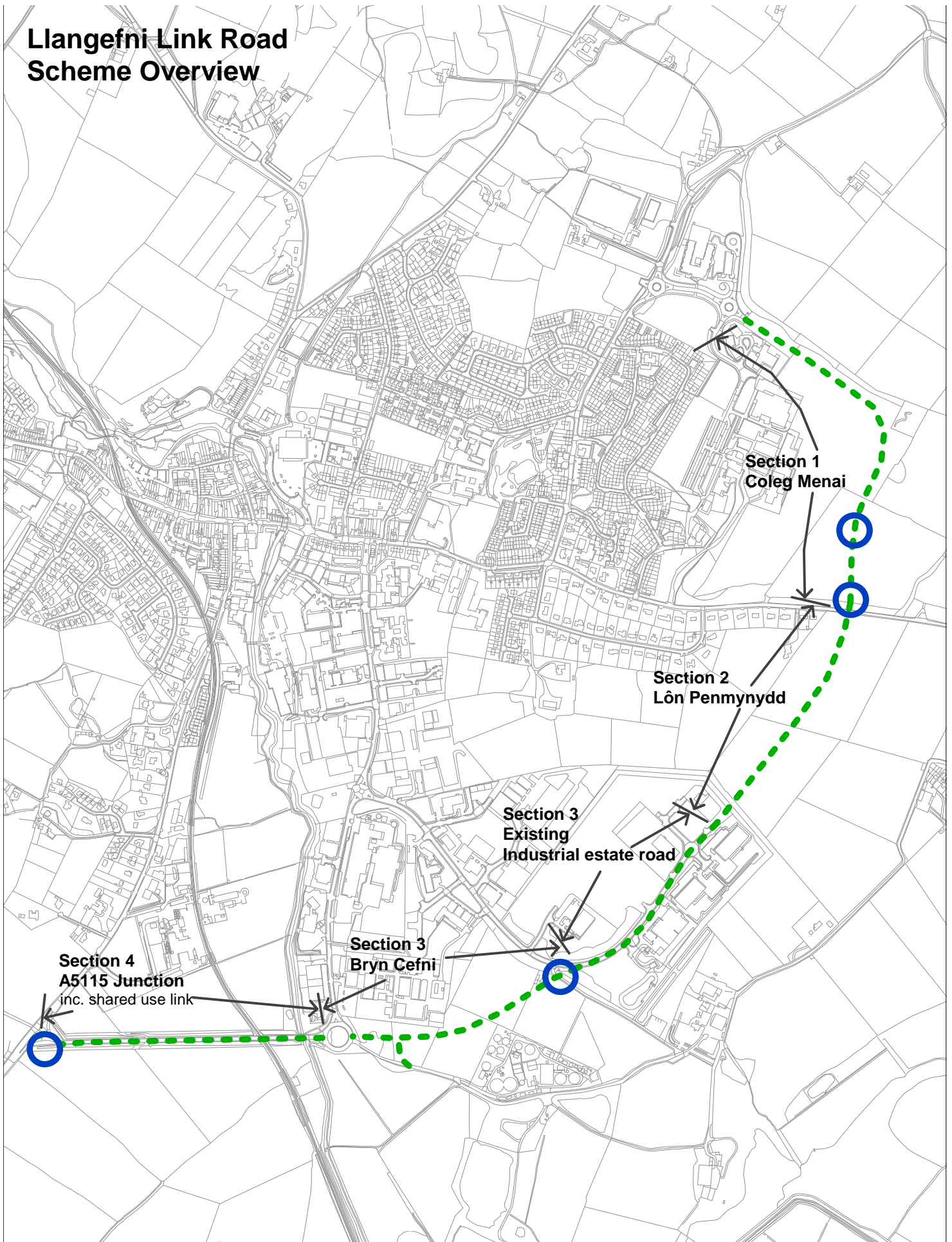
Ffordd Gyswilt Llangefni – Cyllido

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	Cyfanswm
Cronfa Cludiant Lleol – Llywodraeth Cymru	449,500	390,000	1,884,000	2,077,000	
Parth Menter Llywodraeth Cymru	30,000	1,500,000	1,917,000		
Coleg Menai		10,000	300,000		
NDA		15,000			
CSYM	25,000		273,000	342,000	
Cyfanswm	504,500	1,915,000	4,374,000	2,419,000	9,212,500

Mae tir Coleg Menai yn werth o gwmpas £200,000

Ni wariwyd £600,000 o gyllid 2015/16 yn y flwyddyn honno ond mae wedi ei gronni gan LC ar gyfer prynu tir. Parhawyd i gynnwys y swm hwn yng nghyfanswm 2015/16.

Llangefni Link Road Scheme Overview

CYNGOR SIR
YNYN MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

CYNGOR SIR YNYN MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfa'r Sir
LLANGFN
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2014 Arolwg Ordnans 100023412
© Crown copyright and database rights 2014 Ordnance Survey 100023412

Ni chaniateir i chi gopio, is-drwyddedu, rhannu neu werthu unrhyw ran o'r data yma i drydydd parti mewn unrhyw ffurf.
You are not permitted to copy, sub-licence, distribute or sell any of this data to third parties in any form